

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 września 2016 r.

Pozwem z dnia 19 stycznia 2015 roku (data stempla pocztowego) powód gmina miasta stołecznego W., prowadzący Przedszkole Integracyjne nr 312, wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwoty 3300 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi cenę, jaką poniósł on w związku z zawarciem z pozwaną spółką umowy kupna zmywarki R.. Powyższą kwotę powód w dniu 31 lipca 2014 r. wpłacił na konto pozwanej, która wskazała, że zmywarkę dostarczy w przeciągu dwóch dni. Powód wskazał, że urządzenie nie zostało dostarczone ani w pierwotnie określonym terminie, ani w żadnej innej określonej przez pozwaną dacie spełnienia świadczenia. Powód podnosił, że bezskutecznie wzywał pozwaną do wydania przedmiotu umowy i ostatecznie wezwał ją do zwrotu przyjętych środków pieniężnych pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. W odpowiedzi na wysłane pismo, pozwana przesłała do powoda fakturę z dnia 4 sierpnia 2014 r. oraz fakturę korygującą z dnia 24 października 2014 r. Ponadto telefonicznie ustalono termin zwrotu świadczenia pieniężnego do dnia 7 listopada 2014 r. Jak wskazała strona powodowa, w dniu 27 listopada 2014 r. pozwana przesłała pismo, w którym zobowiązała się ona do zwrotu kwoty 3300 zł w terminie 14 dni od daty pisma, lecz do dnia wniesienia pozwu wspomniana kwota nie została wpłacona na rachunek powoda. (pozew k. 2-3)

W dniu 29 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy wydał wyrok zaoczny, w którym zasądził na rzecz powódki od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 3 300 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 700 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Dodatkowo Sąd w stosunku do pkt I wyroku nadał rygor natychmiastowej wykonalności (wyrok zaoczny - k. 57).

Dnia 21 sierpnia 2015 r. (data stempla pocztowego) pozwana złożyła sprzeciw od wyroku zaocznego z dnia 29 lipca 2015 r. W uzasadnieniu potwierdziła ona, że zawarła z powodem umowę kupna zmywarki, lecz konkretne warunki umowy znacząco odbiegały od okoliczności przedstawionych w pozwie. Jak wskazała strona pozwana cała umowa między stronami opierała się na ustnym ustaleniu zawartym w lipcu 2014 r. W związku ze zgłoszeniem zapotrzebowania na zakup zmywarki przez dyrektora Przedszkola Integracyjnego nr 312 w W. została przesłana oferta sprzedaży interesującego kontrahenta urzędnika. Cena oferowanej zmywarki wynosiła 7259 zł brutto. Pozwana wskazała, że powód nie był w stanie uiszczyć powyższej ceny w formie pieniężnej i w związku z tym ustalono nowe warunki umowy. Na mocy nowych ustaleń powód miał uiszczyć 3300 zł w formie pieniężnej oraz oddać w rozliczeniu starą, wymagającą naprawy zmywarkę. Pozwana potwierdziła, że strona pozwana dokonała wpłaty kwoty 3300 zł, ale wskazała, że powód nie mógł oddać starej zmywarki z uwagi na brak upływu okresu amortyzacji tego urządzenia. Jednocześnie powód wskazywał, że dokonał już zakupu zamówionej przez powoda zmywarki w hurtowni i w związku z tym poniósł koszty w kwocie 4300 zł. W ocenie strony pozwanej wpłacona kwota 3300 zł stanowiła zadatek na poczet zawartej umowy kupna i w związku z tym, mając na uwadze brak możliwości spełnienia pozostałej części świadczenia przez powoda oraz koszty poniesione przez pozwaną, podlegała ona zatrzymaniu. Pozwana ponadto zaakcentowała, że to powód nie wywiązał się ze swojego świadczenia wzajemnego i w związku z tym miała ona prawo do wstrzymania się z dostarczeniem przedmiotu umowy sprzedaży. Jednocześnie wskazywano, że w przedmiocie wykonania umowy z Przedszkolem Integracyjnym nr 312 w W. wielokrotnie kontaktował się M. O., działający w imieniu spółki, lecz nie udało doprowadzić do przekazania starej zmywarki. (odpowiedź na pozew 67-69)

W ramach repliki na powyższe pismo, strona powodowa wskazała, że negocjacje w sprawie zawarcia umowy rozpoczęły się na początku lipca 2014 r., kiedy to pozwana spółka przesłała do powoda ofertę sprzedaży zmywarki do szkła i naczyń w cenie 4149 zł. Następnego dnia po otrzymaniu oferty na adres mailowy pozwanego została wysłana przez A. C. (1) wiadomość, w której wskazywała ona, że jej mocodawca, tj. Przedszkole Integracyjne nr 312 w W. jest zainteresowane zakupem zmywarki będącej przedmiotem przesłanej oferty, lecz umowa będzie mogła zostać zrealizowana pod koniec lipca z uwagi na jej urlop. Dodatkowo powód wskazał, że pracownicy pozwanej, w tym M. O., na początku sierpnia

2014 r. byli w przedszkolu i nie przywieźli wtedy nowej zmywarki, a jedynie chcieli odebrać stare urządzenie, będące przedmiotem rozliczenia. Jednocześnie powód wskazał, że uiszczona w dniu 31 lipca 2014 r. kwota 3300 zł nie stanowiła zadatku i w związku z tym pozwana nie miała prawa odmówić jej zwrotu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 lipca 2014 r. na adres mailowy A. C. (1), zajmującej stanowisko kierownika gospodarczego w Przedszkolu Integracyjnym nr 312 w W. wpłynęła oferta kupna zmywarki do szkła i naczyń. Oferta pochodziła od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a cena kupna zmywarki wynosiła 4149 zł. W treści oferty zastrzeżono, że jest ona ważna 7 dni lub do wyczerpania zapasów. W odpowiedzi na powyższą ofertę A. C. (1) w dniu 2 lipca 2014 r. wysłała drogą elektroniczną zamówienie zmywarki będącej przedmiotem wyżej wskazanej oferty. Jednocześnie zaznaczyła ona, że realizacja zamówienia będzie możliwa po odbyciu przez nią urlopu, czyli na koniec lipca 2014 r. (dowód: oferta k. 106-109, wiadomość mailowa z dnia 2 lipca 2014 r. k. 20, zeznania świadka A. C. (1) płyta CD k. 128).

Dodatkowo A. C. (1) w rozmowie z M. O., będącym zleceniobiorcą (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. ustaliła, że koszt naprawy starej zmywarki będzie przekraczał tysiąc złotych oraz wynegocjowała, że pozwana w ramach rozliczenia odbierze z przedszkola starą zmywarkę i wtedy cena zakupu zamówionego urządzenia wynosić będzie 3300 zł. (dowody: zeznania świadka A. C. (1) płyta CD k. 128, zeznania świadka M. O. płyta CD k. 128)

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami kwestia dalszych czynności związanych z sprzedażą zmywarki została odroczone do ostatnich dni lipca 2014 r. W dniu 31 lipca 2014 r. pozwana wystawiła fakturę proforma na kwotę 3300 zł i przesała ją do Przedszkola Integracyjnego nr 312 w W.. Faktura ta została opłacona w całości tego samego dnia. Zlecenie miało zostać zrealizowane w ciągu 2 dni. (dowody: faktura proforma k. 14, dowód wpłaty k. 18-19, zeznania świadka A. C. (1) płyta CD k. 128).

W dniu 1 sierpnia 2014 r. M. O. wraz z innym serwisantem zatrudnionym w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. przyjechali do Przedszkola Integracyjnego numer 312 celem odebrania starej zmywarki. Wykonanie powyższej czynności było niemożliwe z uwagi na brak zgody osoby uprawnionej do rozporządzania tego typu mieniem w imieniu właściciela, tj. gminy miasta stołecznego W.. Dyrektor przedszkola E. B. zapewniła pracowników pozwanej, że w ciągu dwóch dni wskazany wyżej problem zostanie rozwiązany. W związku z brakiem możliwości odebrania starej zmywarki, M. O. skontaktował się telefonicznie z M. J., będącej prezesem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., celem przedstawienia sytuacji i otrzymania dalszych dyspozycji. M. J. nakazała nie odbierać swoim pracownikom w tym dniu starej zmywarki i wstrzymać się z dostarczeniem nowego urządzenia do czasu uzyskania przez dyrektora przedszkola decyzji właściwego organu w sprawie rozporządzenia środkiem trwałym. Jednocześnie zaznaczyła ona, że przy ostatecznym odbiorze starej zmywarki oczekuje załączenia dokumentu, w którym wskazane zostanie, pod jakim tytułem urządzenie to jest przekazywane. (dowody: dokument k. 74, zeznania świadka A. C. (1) płyta CD k. 128, zeznania świadka M. O. płyta CD k. 128).

W dniu 6 sierpnia 2014 r. do Przedszkola Integracyjnego nr 312 przyjechali pracownicy pozwanej. Wśród nich nie było M. O.. Serwisanci otrzymali zlecenie na dokonanie naprawy starej zmywarki znajdującej się na wyposażeniu przedszkola. A. C. (1) wskazała, że nie takie były ustalenia poczynione z M. O. i M. J.. Pracownicy pozwanej poprosili A. C. (1) o wskazanie, w jakich godzinach możliwe jest wykonanie zlecenia w formie ustalonej wcześniej. A. C. (1) określiła, że najkorzystniej będzie, jeżeli dostawa będzie miała miejsce w godzinach od 14 do 17. Adnotacja takiej treści została umieszczona na dokumencie zlecenia naprawy (dowody: dokument k. 73, zeznania świadka A. C. (1)).

Pomimo poczynionych ustaleń, pozwana w dalszym ciągu zwlekała z wykonaniem swojej części świadczenia. Takie jej zachowanie skutkowało intensywnym kontaktem telefonicznym między A. C. (1) a M. O., celem określenia ostatecznej daty dostarczenia zmywarki. W toku przeprowadzanych rozmów zostało wyznaczonych wiele kolejnych terminów dostawy, lecz do wykonania świadczenia ostatecznie nie doszło. (dowody: oświadczenie A. C. (1) k. 28, spis połączeń k. 30-35, zeznania świadka A. C. (1) płyta CD k. 128).

W dniu 11 września 2014 r. dyrektor przedszkola E. B. wezwała pozwaną do realizacji zamówienia w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze, licząc od daty odbioru pisma drogą mailową pod rygorem odstąpienia od umowy z winy dostawcy i żądania odszkodowania za szkodę związaną z niedostarczeniem zmywarki w sierpniu i wrześniu 2014 r. (dowód: wezwanie z dnia 11 września 2014 r. k. 25).

W odpowiedzi na powyższe pismo, pozwana w dniu 12 września 2014 r., drogą mailową, poinformowała o wyznaczeniu nowego terminu dostarczenia zmywarki na dzień 18 września 2014 r. oraz poprosiła o potwierdzenie dogodnej godziny dostawy. Powód niezwłocznie wskazał, w jakich godzinach będzie oczekiwał na pracowników pozwanej (dowody: potwierdzenie dostawy k. 21, wiadomość mailowa powódki potwierdzająca godzinę dostawy k. 23).

Pozwana nie dostarczyła zmywarki w określonym przez siebie dniu i w związku z tym E. B. wystosowała wobec niej pismo, w którym wskazała, że mając na uwadze uporczywe uchylenie się pozwanej od wykonania zobowiązania to zachowanie to należy pochylić w kategoriach występku oszustwa, którego celem jest wyłudzenie publicznych pieniędzy i w związku z tym zamierza zgłosić sprawę do prokuratury (dowód: pismo k. 27).

W dniu 14 października 2014 r. powód wezwał pozwaną spółkę do zwrotu uregulowanej w dniu 31 lipca 2014 r. kwoty 3300 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 sierpnia 2014 r. oraz do uiszczenia kwoty 1400 zł tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę związaną z koniecznością zatrudnienia dodatkowego pracownika zajmującego się zmywaniem naczyń (dowód: wezwanie do zapłaty k. 24).

W odpowiedzi pozwana wysłała do powoda pismo z dnia 19 listopada 2014 r., w którym zobowiązała się do zwrotu kwoty 3300 zł w terminie 14 dni na rachunek bankowy przedszkola. Jednocześnie do przedszkola wpłynęły również wysłane przez pozwaną dokumenty: faktura z dnia 4 sierpnia 2014 r. o nr (...) na kwotę 3300 zł oraz faktura korygująca o nr (...) ustalająca, że wartość powyższej faktury wynosi 0 zł. Faktura korygująca została niezwłocznie przez powoda podpisana i odesłana do pozwanej (dowody: pismo k. 36, faktura o nr (...) k. 15, faktura korygująca o nr (...) k. 16).

Zmywarka, która miała być odebrana przez pracowników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., była umieszczona w księdze inwentarzowej Przedszkola Integracyjnego nr 312 w W. w grupie środków trwałych i z uwagi na zakres umocowania rozporządzać tym urządzeniem mógł G. Z. Burmistrza D. O. m.st. W. w W.. (dowody: księga inwentarzowa k. 144-146, kopia pełnomocnictwa k. 159-167).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów oraz ich kserokopii złożonych do akt sprawy. Sąd nie znalazł powodów, aby odmówić waloru autentyczności przedstawionym dokumentom, nie były one również kwestionowane przez strony.

Zauważyć należy jednak, że Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego nie wziął pod uwagę przedstawionej przez stronę pozwaną oferty na zmywarkę R. Q.-82, której cena wynosiła 5950 zł netto (k. 72). W ocenie Sądu sprzecznym z zasadami doświadczenia życiowego jest twierdzenie, że po przeprowadzeniu negocjacji ostatecznie ustalono cenę zmywarki na poziomie 3300 zł, tj. około 40 % jej ceny katalogowej. Co prawda umowa obejmowała również oddanie w rozliczeniu starej zmywarki, lecz mając na uwadze, że było to urządzenie wiekowe i awaryjne, ciężko przypuszczać, że jej wartość była w tym momencie tak wysoka. Na marginesie zaznaczyć warto, że w ofercie przesłanej do Przedszkola Integracyjnego nr 312 w W. w dniu 1 lipca 2014 r. została umieszczona informacja, że w ramach rozliczenia istnieje możliwość oddania starej zmywarki i w związku z tym można zmniejszyć cenę nowego sprzętu o 500 zł. W kontekście powyższego o wiele bardziej prawdopodobne jest, że bazowa cena zmywarki będącej przedmiotem umowy wynosiła 4190 zł, a przedstawienie przez pozwaną oferty na kwotę 5950 zł netto należy traktować, jako próbę uprawdopodobnienia, że pozwana w związku z niewykonaniem umowy poniosła znaczną szkodę

Ponadto Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom świadka A. C. (1) pełnym zakresie. Jej zeznania w zakresie, w jakim opisywała ona sposób zawarcia umowy między stronami, fakt uiszczenia przez powoda kwoty znajdującej się na fakturze proforma, jak również w zakresie, w jakim wskazywała na późniejsze problemy związane z realizacją umowy

stanowią jednolitą, spójną, logiczną całość, która w pełnym stopniu koresponduje z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

W toku niniejszego postępowania przesłuchany został również świadek M. O.. Sąd, co do zasady dał wiarę jego zeznaniom, zastrzegając jednocześnie, że w ocenie Sądu w kilku kwestiach świadek rozmiął się z prawdą. Po pierwsze, o czym już wspomniano, bazowa cena zakupu przedmiotowej zmywarki wynosiła 4 190 zł, a nie jak wskazywał świadek około 7 tysięcy. Dodatkowo świadek wskazywał, że wielokrotnie próbował kontaktować się z powodem w celu ustalenia dalszego toku realizacji zamówienia. Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci billingów telefonicznych, to A. C. (1) wielokrotnie dzwoniła do świadka O. i w tym zakresie Sąd postanowił dać wiarę jej zeznaniom. Należy pamiętać, że powództwo w niniejszej sprawie dotyczy działalności jednostki organizacyjnej gminy m. st. W., jakim jest publiczne przedszkole i mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego ciężko wyobrazić sobie problemy z uzyskaniem kontaktu z tego typu podmiotem, na co wskazywał M. O.. W pozostałym zakresie zeznania świadka były spójne oraz logiczne i w związku z tym stanowiły one podstawę do ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Sąd pominął dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do przesłuchania za stroną pozwaną prezesa zarządu M. J., albowiem mimo prawidłowego wezwania i zastrzeżenia rygору pominięcia dowodu, nie stawiała się na rozprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód gmina miasta stołecznego W. prowadząca Przedszkole Integracyjne nr 312 żądała od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zapłaty kwoty 3300 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem zwrotu świadczenia uiszczzonego w ramach umowy sprzedaży zmywarki R..

W myśl artykułu 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. W treści umowy sprzedaży zostało ustalone świadczenie polegające na oddaniu w rozliczeniu starej zmywarki.

Bezsporny jest fakt, że strony zawarły ustną umowę sprzedaży, w której powód zobowiązał się do uiszczenia ceny w kwocie 3300 zł oraz przekazania w rozliczeniu starej zmywarki, natomiast pozwany zobowiązany był spełnić świadczenie w postaci dostarczenia do Przedszkola Integracyjnego nr 312 w W. nowej zmywarki R.. W świetle zebranego materiału dowodowego bezsporny jest również fakt, że w dniu 31 lipca 2014 r. powód uiścił kwotę należną do zapłaty i ustalono wtedy, że dostarczenie zmywarki nastąpi za dwa dni.

Przepis art. 488 § 1 k.c. stanowi, że świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych (świadczenia wzajemne) powinny być spełnione jednocześnie, chyba, że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, że jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia. Brak podstaw do stwierdzenia, że dokonano ustaleń w przedmiocie innego czasu spełnienia świadczenia dostarczenia zmywarki R. i odebrania starej zmywarki przez pracowników pozwanej. Przepis art. 488 § 2 k.c. stanowi, że jeżeli świadczenia wzajemne powinny być spełnione jednocześnie, każda ze stron może powstrzymać się ze spełnieniem świadczenia, dopóki druga strona nie zaoferuje świadczenia wzajemnego.

W niniejszej sprawie kluczowe jest, że strona pozwana w żadnym momencie nie oferowała spełnienia wymaganego od niej świadczenia. Pracownicy strony pozwanej przyjechali do przedszkola dwukrotnie: za pierwszym razem jeszcze przed otrzymaniem zgody na wydanie zmywarki przez organ uprawniony do podejmowania tego typu decyzji, jednocześnie przed dniem umówionego terminu spełnienia świadczenia, natomiast za drugim zjawiając się w przedszkolu z zamiarem dokonania naprawy starej zmywarki. Nadmienić należy, że w czasie obydwu wizyt nie oferowali oni wykonania świadczenia, tj. wydania zmywarki będącej przedmiotem umowy sprzedaży. Na późniejszym etapie sprawy strony kontaktowały się wyłącznie na odległość.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan rzeczy, zasadny jest wniosek, że powód mógł wstrzymać się ze spełnieniem świadczenia do czasu zaoferowania mu świadczenia od strony przeciwnej. Konstatacja ta jest uzasadniona również w kontekście wpłaty pieniężnej dokonanej przez powoda, a stanowiącej znaczną część jego świadczenia.

Dodatkowo zaakcentować należy również, że po niewykonaniu zobowiązania przez stronę pozwaną w pierwotnie określonym terminie to powód wielokrotnie podejmował próby nawiązania kontaktu z kontrahentem celem ustalenia sposobu wykonania umowy. O powyższym świadczy chociażby treść billingów telefonu, z którego korzystała A. C. (2), pracownica powoda. Na gruncie poczynionych powyżej ustaleń należy wskazać, że strona powodowa była gotowa do wykonania umowy, co w toku powyższego postępowania podważała strona pozwana. Faktem jest, że dyrektor przedszkola nie miała uprawnień do rozporządzania środkiem trwałym, jakim jest zmywarka, lecz okoliczność ta jest irrelevantna w zakresie oceny działań strony powodowej w przedmiocie wykonania umowy. Osoby zarządzające przedszkolem wskazały na brak możliwości wydania środka trwałego wyłącznie w czasie wizyty M. O. w dniu 1 sierpnia 2014 r., czyli przed dniem umówionego wykonania umowy. Na późniejszym etapie, to powód wielokrotnie wzywał pozwaną do dostarczenia zmywarki, co pozwala stwierdzić, że był gotowy do wykonania świadczenia, do którego był zobowiązany.

Mając na uwadze powyższe w pełni zasadne jest twierdzenie, że to strona pozwana pozostawała w zwłoce, co do wykonania świadczenia z umowy wzajemnej. Pomimo wielokrotnych prób rozwiązania konfliktu, podejmowanych przez powoda, działania pozwanej spółki ograniczały się wyłącznie do wyznaczania kolejnych terminów dostarczenia zamówionego urządzenia. W myśl przepisu art. 491 § 1 k.c. jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. Na gruncie okoliczności ujawnionych w toku niniejszego postępowania zasadne jest twierdzenie, że stronie pozwanej przysługiwały uprawnienia wskazane w powyższym przepisie. Powód pismem z dnia 11 września 2014 r. wyznaczył pozwanej termin do spełnienia świadczenia, lecz pomimo wskazania, że zmywarka zostanie dostarczona, pozostało ono bez skutku w postaci wykonania zobowiązania. W związku z tym powodowi przysługiwało uprawnienie do odstąpienia od umowy. W myśl przepisu art. 494 § 1 zdanie drugie strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Strona powodowa skutecznie odstąpiła od umowy i w związku z tym prawnie zasadnym było żądanie zwrotu wpłaconej kwoty określone w wezwaniu do zapłaty z dnia 14 października 2014r., Co istotne, strona pozwana w związku z wystosowanym wobec niej wezwaniem do zapłaty uznała, że jest ono zasadne, o czym świadczyć może treść pisma z dnia 19 listopada 2014 r. oraz wystawienie i przesłanie do powoda faktury korygującej, w której ustalono, że wartość umowy zawartej między stronami wynosi 0 zł.

W toku postępowania strona pozwana podnosiła, że wpłacona przez powoda kwota 3300 zł stanowiła na gruncie przedmiotowej umowy zadatek i w związku z tym podlegała zatrzymaniu. Sąd nie podzielał takiego zapatrywania.

Instytucję zadatku reguluje przepis art. 394 § 1 k.c., zgodnie z którym zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała, może żądać sumy dwukrotnie wyższej. Jednak jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie zadatek wymaga konsensu stron (Kidyba Andrzej (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, wyd. II). W ocenie Sądu w niniejszej sprawie brak podstaw do stwierdzenia, że wpłacona kwota stanowiła zadatek. Nie wynikało to ani z treści dokumentów ujawnionych w toku postępowania, ani z treści zeznań świadków, którzy mieli kluczowe role przy zawieraniu umowy sprzedaży. Również oświadczenia składane przez stronę pozwaną w toku realizacji zamówienia, chociażby pismo z dnia 19 listopada 2014 r., jednoznacznie wskazują, że nie rościła ona sobie praw do spornej sumy i w związku z tym wpłaconej kwoty 3300 zł nie należy traktować, jako zadatek, a podniesienie tego zarzutu w toku postępowania traktować należy, jako element taktyki procesowej strony pozwanej.

Ponadto strona pozwana wskazywała, że w związku z niewykonaniem umowy poniosła ona szkodę związaną z jednej strony z utratą klienta będącego zainteresowanym kupnem starej zmywarki a z drugiej z koniecznością poniesienia

kosztów związanych z koniecznością dokonania wcześniejszego zakupu w hurtowni zmywarki, którą zainteresowany był powód. Należy wskazać, że pozwana w żaden sposób nie starała się udowodnić powyżej podniesionych faktów. W ocenie Sądu wykazanie, że pozwana dokonała wpłaty na poczet zmywarki, która miała zostać przeznaczona dla klienta wymagało wyłącznie przedstawienia dowodu na przeniesienie środków pieniężnych, co w kontekście prowadzenia przez pozwaną przedsiębiorstwa nie powinno być szczególnie problematyczne. To na pozwanej, w myśl art. 6 k.c. ciążył obowiązek udowodnienia faktów, z których wywodziła ona pozytywne dla siebie skutki prawne, a zaniechanie przedstawienia wiarygodnych dowodów powoduje uznanie tych okoliczności za nieudowodnione.

W kontekście przedstawionych powyżej okoliczności wskazać należy, że strona pozwana nie miała skutecznego prawa do zatrzymania kwoty wpłaconej przez powoda i w tym zakresie jego żądanie, określone w pozwie należy uznać za zasadne. Nawet gdyby przyjąć, że strony zastrzegły zadatek, to i tak podlegałby on zwrotowi na rzecz powoda. Należy bowiem zauważyć, że ostatecznie umowa sprzedaży upadła z przyczyn dotyczących obu stron. Powód nie uzyskał zgody na rozporządzenie środkiem trwałym, natomiast pozwany początkowo nie spełniał umówionego świadczenia, a następnie zaakceptował rozwiązanie umowy i zobowiązał się do zwrotu otrzymanej sumy 3300 zł. Doszło zatem do rozwiązania umowy. W takim przypadku zastosowanie znajdzie przepis art. 394 § 3 zd. 1 k.c. Ponadto należy rozważyć znaczenie nieudzielenia przez powoda dyrektorowi Przedszkola Integracyjnego nr 312 zgody na rozporządzenie środkiem trwałym w postaci zmywarki. Nie ma podstaw, by widzieć tu brak zgody osoby trzeciej w znaczeniu art. 63 § 1 k.c. Powód gmina m. st. W. nie jest osobą trzecią w stosunku do Przedszkola Integracyjnego. Placówka oświatowa nie ma podmiotowości prawnej, jest jednostką organizacyjną utworzoną w celu realizowania zadań własnych gminy w dziedzinie oświaty. Działania dyrektora takiej jednostki wywołują zatem skutki prawne w majątku gminy. Brak zgody pełnomocnika powodowej gminy na rozporządzenie zmywarką stanowi w istocie odmowę dokonania takiego rozporządzenia przez samego powoda. W konsekwencji oświadczenia woli składane przez dyrektora Przedszkola Integracyjnego nr 312, czy też jego kierownika gospodarczego, były w zakresie rozporządzenia przedmiotową zmywarką bezskuteczne. Nie stanowiły natomiast działania pełnomocnika z przekroczeniem zakresu umocowania lub bez umocowania, gdyż w tym zakresie gmina ustanowiła innego pełnomocnika, umiejscowionego na wyższym szczeblu zarządzania niż dyrektor przedszkola. W konsekwencji całą umowę sprzedaży należy uznać za bezskuteczną, albowiem zdaniem Sądu strony nie mogły zrealizować tej umowy bez przeniesienia na pozwanego prawa własności zużytej zmywarki.

Stosownie do treści art. 347 k.p.c. po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd wydaje wyrok, którym wyrok zaoczny w całości lub części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Mając na uwadze powyższe Sąd utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 29 lipca 2015 r.

SSR Paweł Szymański

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu.